

Kanál - Keresztelő Szent János, Szent Tamás apostol és az áldó Krisztus alakjával

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	70.63.1 
Alkotó:	Kienle, Hans Ludwig (1572 - 1635)
Készítés ideje:	1596
Készítés helye:	Ulm
Jelzés:	hátoldalán vésvé: 1596
Anyag:	ezüst
Technika:	öntött; részben aranyozott; vésett díszítés
Méretek:	hosszúság: 20,2 cm súly: 60 g

Evőeszközeink közül a kanál, mely az európai világi étkezések eszközeként a középkorból eredeztethető, a reneszánsz idején már széles körben elterjedt, s egyre változatosabb típusai alakultak ki.

A drága nemesfémből készült, finom kidolgozású evőeszközök gyakran ajándékként is szolgáltak. A rajtuk lévő ábrázolás alapján apostolkanaloknak nevezett műtárgycsoportba tartozó darabok minden bizonnyal kedvelt keresztelők ajándékai lehettek, a gyermek vagy a keresztszülő nevére utaló apostol-figurával.

Ebbe az elterjedt típusba tartozik a német reneszánsz evőeszközök itt bemutatott példája. Gazdag díszítését elsősorban a plasztikus figurák alkotják. Hasábos nyelének végén az áldásra emelt kezű Krisztus alakja látható. A kanál különleges rendeltetésére utalóan a gyermek Keresztelő Szent János és Szent Tamás apostol plasztikus alakja egészíti ki a plasztikus figurák együttesét. A kanál félgömbös formájú merítőjét már nem a gótikára jellemző, középen átívelő "gerincvonallal" merevítették, hanem a nyél kiszélesítésével erősítették meg, külső oldalát vésett növényi motívumok díszítik.

Kiszélesedő nyelének tövén vésett felirat: S. TOMAS, hátoldalán vésvé: 1596.

Irodalom

- Simonyi István, Pandur Ildikó, Békési Éva: *Reneszánsz ötvöskincsek. Az Iparművészeti Múzeum kiállítása.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2008. - Nr. 18.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 175. (Mikes Ildikó)

